

Sygn. akt III UK 211/17

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z odwołania W. U.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.
o prawo do emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 18 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację od wyroku z dnia 28 czerwca 2017 r., którym Sąd Okręgowy w Z. oddalił odwołanie W. U. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 17 czerwca 2015 r. odmawiającej przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze polegające na:

- błędnym uznaniu, iż praca wnioskodawcy w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych powinna stanowić jedyną i wyłączną pracę wnioskodawcy jako mechanika gwarancyjnego i tylko taką pracę należy uznać za pracę w szczególnych warunkach wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu w rozumieniu wskazanych przepisów oraz działu XIV poz. 16 Rozporządzenia;

- błędnym uznaniu, iż wnioskodawca, wykonując również naprawy pojazdów mechanicznych poza kanałem remontowym lecz integralnie związane z jednolitym procesem naprawczym, nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu w rozumieniu zaskarżonych przepisów oraz działu XIV poz. 16 Rozporządzenia;

- błędnym uznaniu, iż wnioskodawca, który w regulaminowym czasie pracy wykonywał naprawy bieżące ciągników kołowych i podzespołów oraz pomagał przy regulacji i naprawie pomp wtryskowych, nie mógł wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w kanałach remontowych w rozumieniu wskazanych przepisów oraz działu XIV poz. 16 Rozporządzenia.

Wnioskodawca podniósł ponadto zarzut naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 382 k.p.c. polegające na pominięciu i nierozważeniu przez Sąd Apelacyjny zgromadzonego przed Sądem I instancji materiału dowodowego.

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł: - o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji z pozostawieniem temu Sądowi orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego, - w przypadku uznania podstaw kasacyjnych za uzasadnione, o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez wydanie wyroku zmieniającego wyrok Sądu I instancji w całości przez przyznanie wnioskodawcy prawa do wypłaty emerytury od dnia 7 maja 2015 r. oraz zasądzającego na rzecz wnioskodawcy od organu rentowego zwrot kosztów postępowania za obie instancje oraz kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych; - na podstawie przepisu art. 102 k.p.c. o nieobciążanie wnioskodawcy kosztami sądowymi.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił jej

oczywistą zasadnością w odniesieniu do uchybienia Sądu Apelacyjnego w zakresie oczywiście błędnej wykładni art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze prowadzącej do wniosku, że wyłącznie praca w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych (dział XIV poz. 16 Rozporządzenia) wykonywana codziennie, stale, tj., w czasie dobowej normy czasu pracy, czyli 8 godzin, stanowi pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu § 2 i § 4 Rozporządzenia, co jest sprzeczne z charakterem pracy mechanika, zajmowanym przez niego stanowiskiem pracy oraz procesem naprawczym pojazdów mechanicznych (procesem technologicznym), jak również ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego w tym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie i zawierać argumenty na poparcie tego twierdzenia.

W skardze kasacyjnej złożonej przez ubezpieczonego znajduje się wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na to, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i juredycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się

kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe, a zatem skarga kasacyjna winna być uwzględniona.

Tych warunków nie spełnia wniosek skarżącego, albowiem twierdzenie o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona z powodu „oczywiście błędnej wykładni art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze” nie uwzględnia stanowiska wyrażanego w orzecznictwie. W orzecznictwie konsekwentnie przyjmuje się bowiem, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska (np. mechanik samochodowy), tylko liczy się rodzaj powierzonej mu pracy. W szczególności pracownik nie świadczy pracy w warunkach kwalifikowanych (stale i w pełnym wymiarze czasu), jeśli w ramach obowiązującego go wymiaru czasu pracy na zajmowanym stanowisku wykonuje naprawy urządzeń samochodowych, które zostały uprzednio zdemontowane w kanałach remontowych, a więc pracę poza tymi kanałami w miejscach, w których nie ma narażenia na bezpośrednie oddziaływanie czynników szkodliwych (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, OSNP 2009 nr 21-22, poz. 290). Jeżeli pracownik - w ramach czasu pracy obowiązującego go na danym stanowisku - świadczył pracę zarówno w kanale remontowym, jak i na zewnątrz stacji obsługi pojazdów, na „poziomie zero” i wewnątrz samochodów (w kabinie kierowcy), to praca w kanałach remontowych nie była mu powierzona stale i wyłącznie, niezależnie od tego, czy pracę w kanale wykonywał w wymiarze 6-7 godzin w ciągu 8-godzinnej dniówki roboczej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 281; LEX nr 528152 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego

w Krakowie z dnia 19 czerwca 2013 r., III AUa 1397/12, LEX nr 1362701). Jeśli w ramach warsztatu samochodowego pracownicy (mechanicy) wykonywali prace zarówno w kanałach remontowych, jak i poza nimi, przy czym, nie było w tym zakresie żadnego (formalnego lub nawet nieformalnego) podziału i każdy z mechaników wykonywał pracę taką, jaką aktualnie - stosownie do potrzeb pracodawcy - należało wykonać, to świadczona w ten sposób praca nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów emerytalno-rentowych (wyroki Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 25 kwietnia 2013 r., III AUa 1505/12, LEX nr 1314762 oraz Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 maja 2013 r., III AUa 1722/12, LEX nr 1327511). Należy więc przyjąć, że „praca w kanałach” jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze w zakładach remontowych taboru samochodowego i tramwajowego przedsiębiorstw komunikacyjnych i w dużych jednostkach naprawczych taboru transportowo-spedycyjnego, w halach naprawczych itp., gdzie występuje podział specjalistyczny prac między brygady remontowo-naprawcze (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 lutego 2014 r., III UK129/13, LEX nr 1648664, wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 27 listopada 2012 r., III AUa 2001/12, LEX nr 1239924 oraz Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 8 października 2013 r., III AUa 163/13, LEX nr 1391858).

Skoro zaś wykładnia przepisów dotyczących sposobu uznawania za pracę w warunkach szczególnych czynności wykonywanych przez pracowników w kanałach remontowych jest powszechnie przyjęta w orzecznictwie i została uwzględniona przez Sąd drugiej instancji w kwestionowanym wyroku, to nie ma żadnych podstaw do stwierdzenia, że skarga może być uznana za oczywiście uzasadnioną.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.